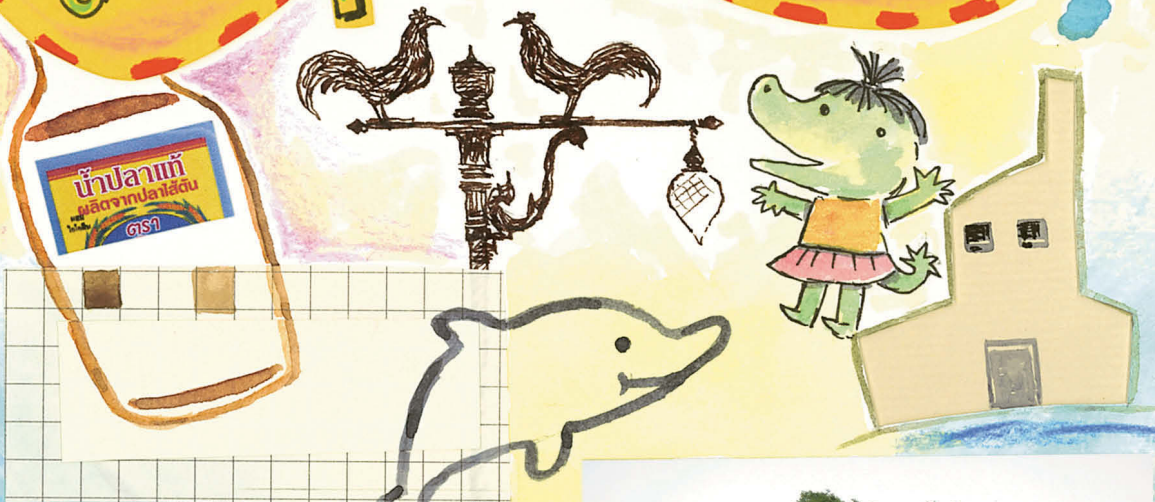

บันทึกคุณประหยัด

สมุทรสาคร สนุกสำราญ

เรื่องและภาพ ชีวัน วิสาสะ

สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น
โดย

ชื่อ **บันทึกคุณประหยัด สมุทรสาคร สนุกสาคร**
เรื่องและภาพ **ชีวัน วิสาสะ**

โครงการ **สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น**
เลขมาตรฐานประจำหนังสือ 978-616-235-076-4

คณะกรรมการอำนวยการ
ทัศนีย์ วงศ์พิเศษกุล
สุรพันธ์ เป็งกาสิทธิ์

บรรณาธิการดำเนินงาน
ระพีพรรณ พัฒนาเวช

พิมพ์ครั้งแรก ๒๕๕๕
จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ © ชีวัน วิสาสะ
และสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

จัดพิมพ์โดย บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
๖๕/๑๐๑-๑๐๓ ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) ดลิ่งชั้น กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

เจ้าของโครงการ

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (สอร.)
สังกัดสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ส่วนบริการ

ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น ๘ Dazzle Zone
โทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๗ ๔๓๐๐ โทรสาร ๐๒ ๒๕๗ ๔๓๓๒

ส่วนสำนักงาน

๕๕๕/๕ อาคารสำนักงานเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น ๑๗
ถนนพระราม ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐
โทรศัพท์ ๐๒ ๒๖๔ ๕๕๖๓-๖๕ โทรสาร ๐๒ ๒๖๔ ๕๕๖๖
www.tkpark.or.th

คำนำ

ภารกิจสำคัญต่อสังคมประการหนึ่งของ **สำนักงานอุทยานการเรียนรู้** คือการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการกระจายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก เยาวชน และประชาชน ในรูปแบบห้องสมุดมีชีวิตที่สร้างสรรค์บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ โดยสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ได้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภูมิภาคต่างๆ เพื่อขยายผลการดำเนินงานดังกล่าว

การสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ให้มีรูปแบบการนำเสนอที่ทันสมัย และดึงดูดความสนใจ เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งสำนักงานอุทยานการเรียนรู้เล็งเห็นว่ามีส่วนในการสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กและเยาวชนสนใจการอ่านและใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยนำเรื่องราวภูมิปัญญาสาระท้องถิ่นใกล้ตัว ที่สอดคล้องกับวัย การดำรงชีวิต พร้อมกับสอดแทรกแนวคิดด้านคุณธรรม จริยธรรม มาเป็นเนื้อหาของสื่อการเรียนรู้สำหรับเยาวชนตามช่วงวัย ตั้งแต่ ๐ - ๑๒ ปี

สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ภาคกลางและภาคตะวันออก ชุดนี้ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ได้ ร่วมกันสร้างสรรค์กับนักวิชาการและนักเขียนในท้องถิ่น เพื่อให้เด็กและเยาวชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป ในภาคกลางและภาคตะวันออก ได้รับความรู้ และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมและท้องถิ่นตน รวมทั้ง ก่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับในวิถีชีวิตวัฒนธรรมที่หลากหลายตามบริบทพื้นที่และสภาพแวดล้อม ที่แตกต่างกันออกไป

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ มุ่งหวังว่าหนังสือชุดนี้จะเป็นสื่อการเรียนรู้อีกชุดหนึ่งที่จะส่งเสริม การอ่านและการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายถึง เป็นหนังสือที่ผู้อ่าน อ่านอย่างมีความสุข สนุกในการอ่าน และก่อให้เกิดความตระหนักในคุณค่าของท้องถิ่นตนเองได้อย่างแท้จริง

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้

บันทึกคุณประหนึ่ง

เรื่องและภาพ ชีวัน วิสาสะ

นี่คือครอบครัว
คุณประหยัด
นามสกุลคลองกระแซง

คุณประหยัด
ช่อवादรูป

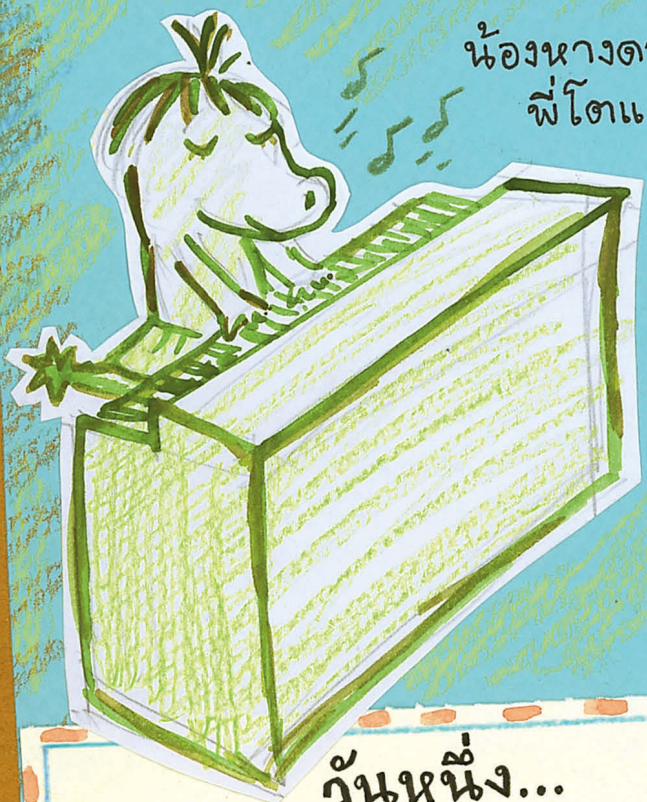
คุณนายน้อยหน้า
ช่อปลุกต้นไม้

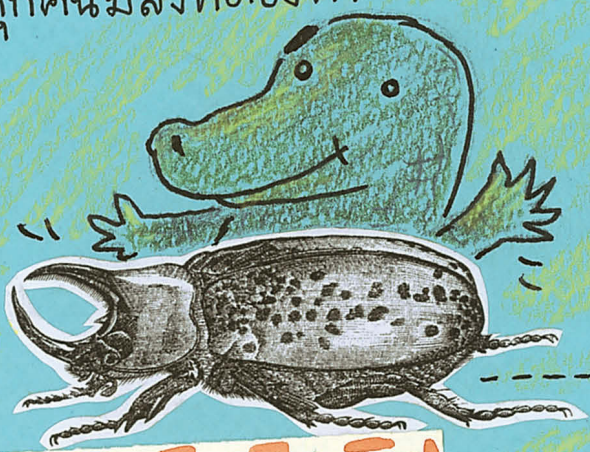
บริษัท
วันที่
EH 6568 729
15
12.00
18

73000

อ.เมือง ข.เมือง

น้องนางดาวชอบเล่นดนตรี
 พี่โตแมงชอบเลี้ยงแมลง
 ทุกคนมีสิ่งที่ตนชอบ
 ทุกคนมีสิ่งที่ต้องทำ

วันหนึ่ง...

น้องนางดาวถามพ่อว่า
 "วันนี้ พ่อจะพาพวกเราไปเที่ยวที่ไหน"
 คุณประหยัดตอบว่า
 "สมุทรสาคร"
 น้องนางดาวพูดตาม
 "สนุกสาคร"
 พี่โตแมงบอกว่า
 "ไม่ใช่... ต้องสมุทรสาคร"
 "อ้อ... สนุกสาคร"

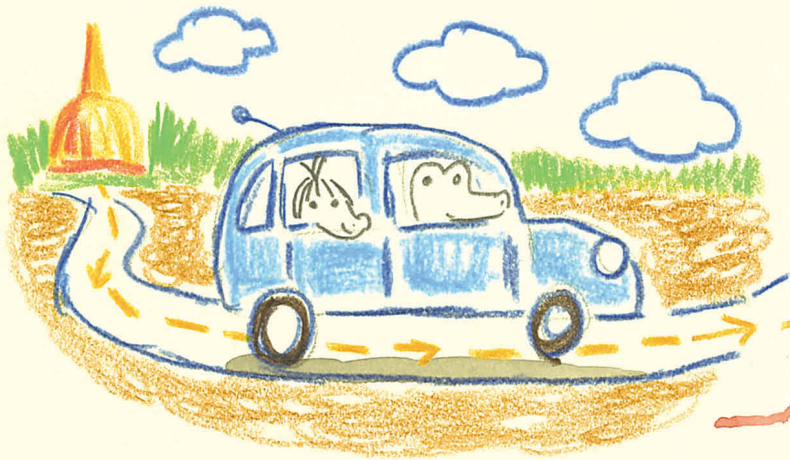

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครปฐม

อ.เมือง จ.นครปฐม
 89/3 อ.สาครชนนากรทะเล

lote

๗

ครอบครัวคุณประหยัด
 ขับรถจากเมืองส้มโอหวาน
 มุ่งหน้าสู่แหล่งประมง
 ดงโรงงาน ลานเกษตร
 เขตประวัติศาสตร์
 ในทันที

DATE: _____ No.: _____
 Sun Mon Tue Wed Thu

สมุทรสาคร

อ่าวไทย

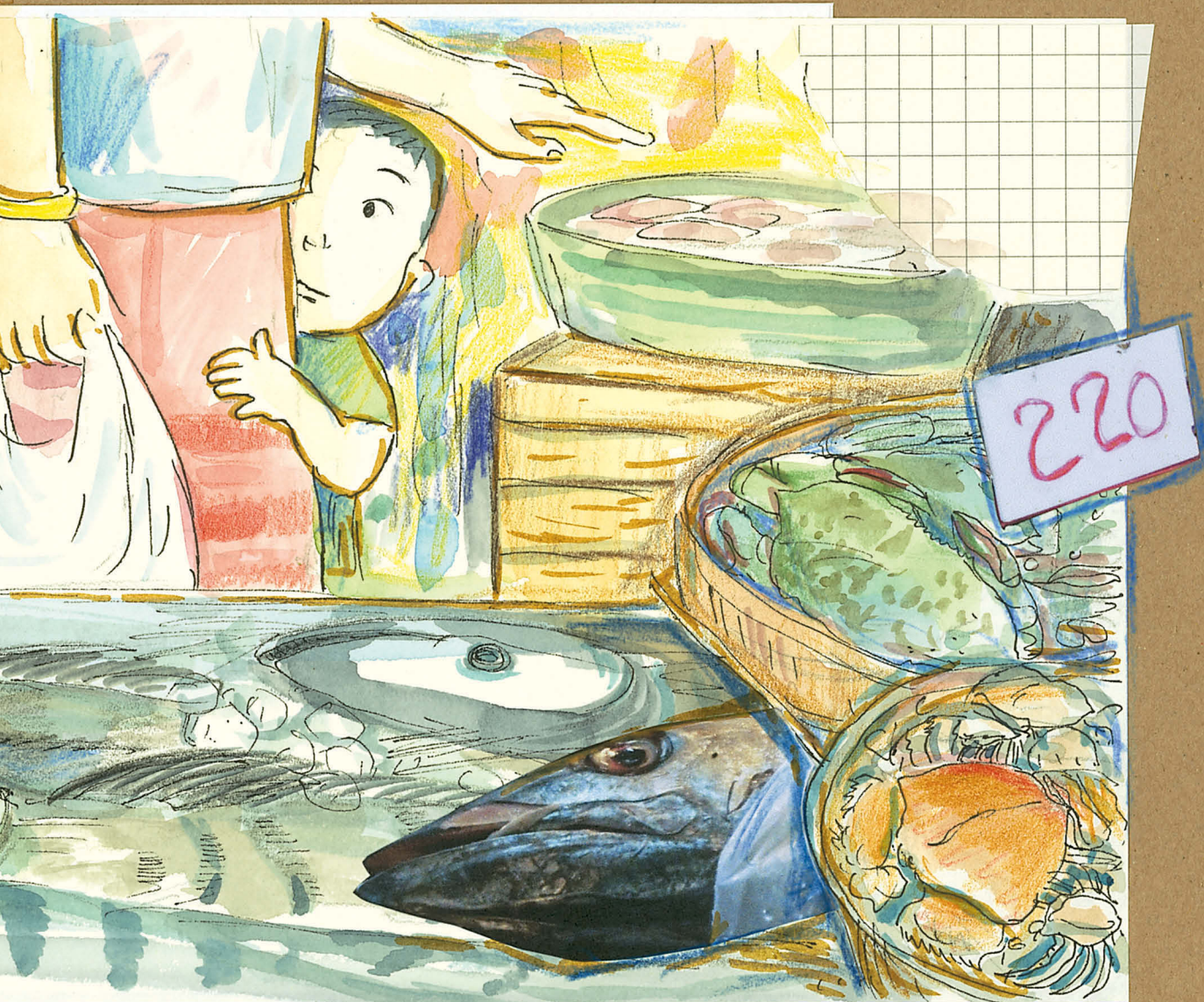
คุณประหยัดขับรถพาครอบครัวมาจนถึงตลาดมหาชัย
ทั้งรถและคนจ็อกแจ็กจ่อแจ
เพราะมาจับจ่าย

คุณประหยัดและคุณนายน้อยหน้า
เดินเที่ยวตลาดมหาชัย
ปลาสดมากมาย ปลาแห้งมากมี

ทางนี้ขายกะปิดี ทางนี้ขายกุ้งขายกั้ง
ทั้งปูม้า ปูเนื้อ ปูไข่ หมึกสดตัวใหญ่
ปลาตาบตัวยาว

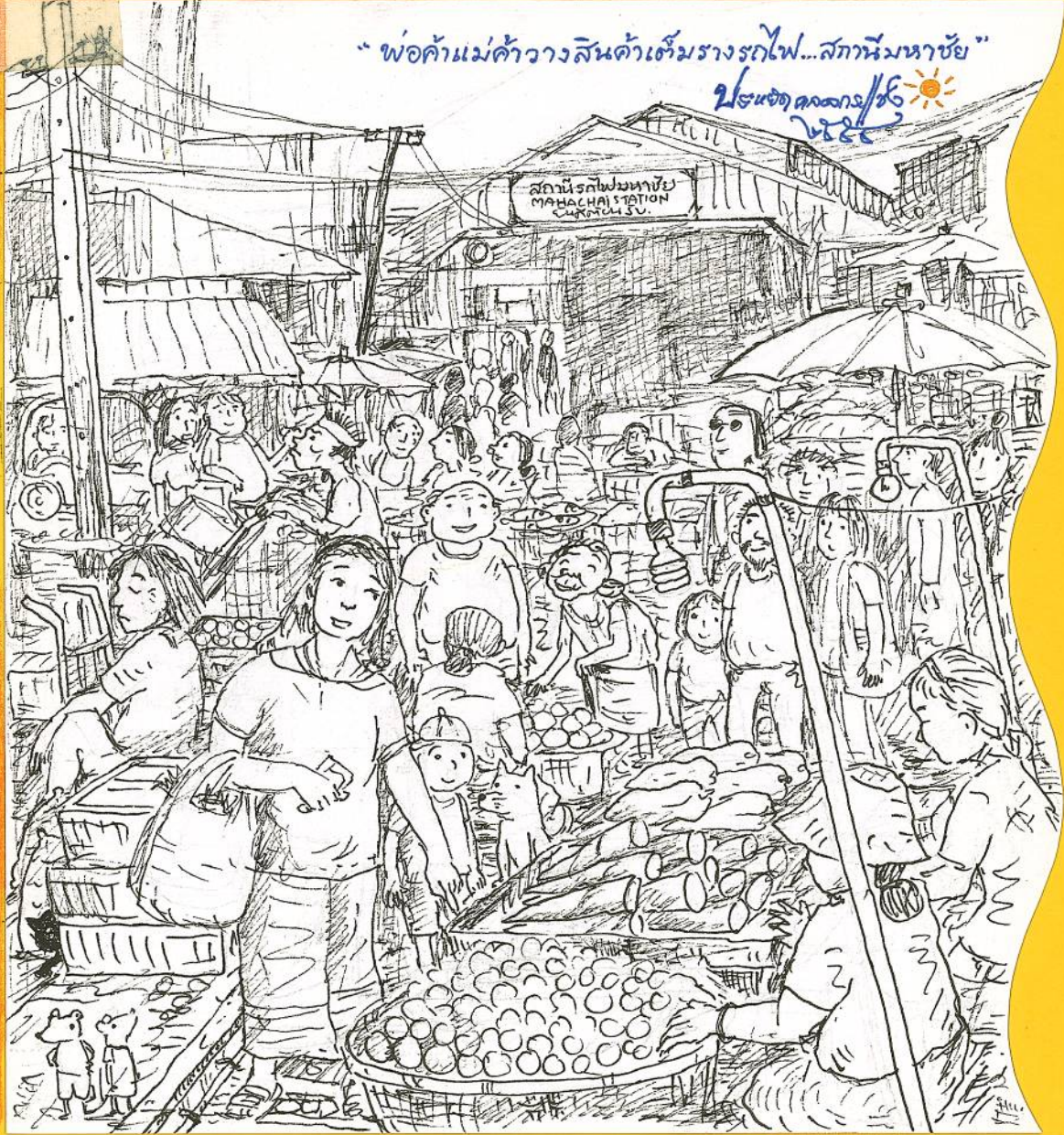
“ระว่างเหยียบบ่อ่างกะปิชะลูก”
คุณนายน้อยหน้าเต็อนน้องหางดาว

“ระวังอย่าเอานิ้วเหย่ปุทะเลนะลูก”
คุณประหยัดเตือนพี่โตแมง

“พ่อค้าแม่ค้าวางสินค้าเต็มรางรถไฟ...สักหล่มหาลัย”

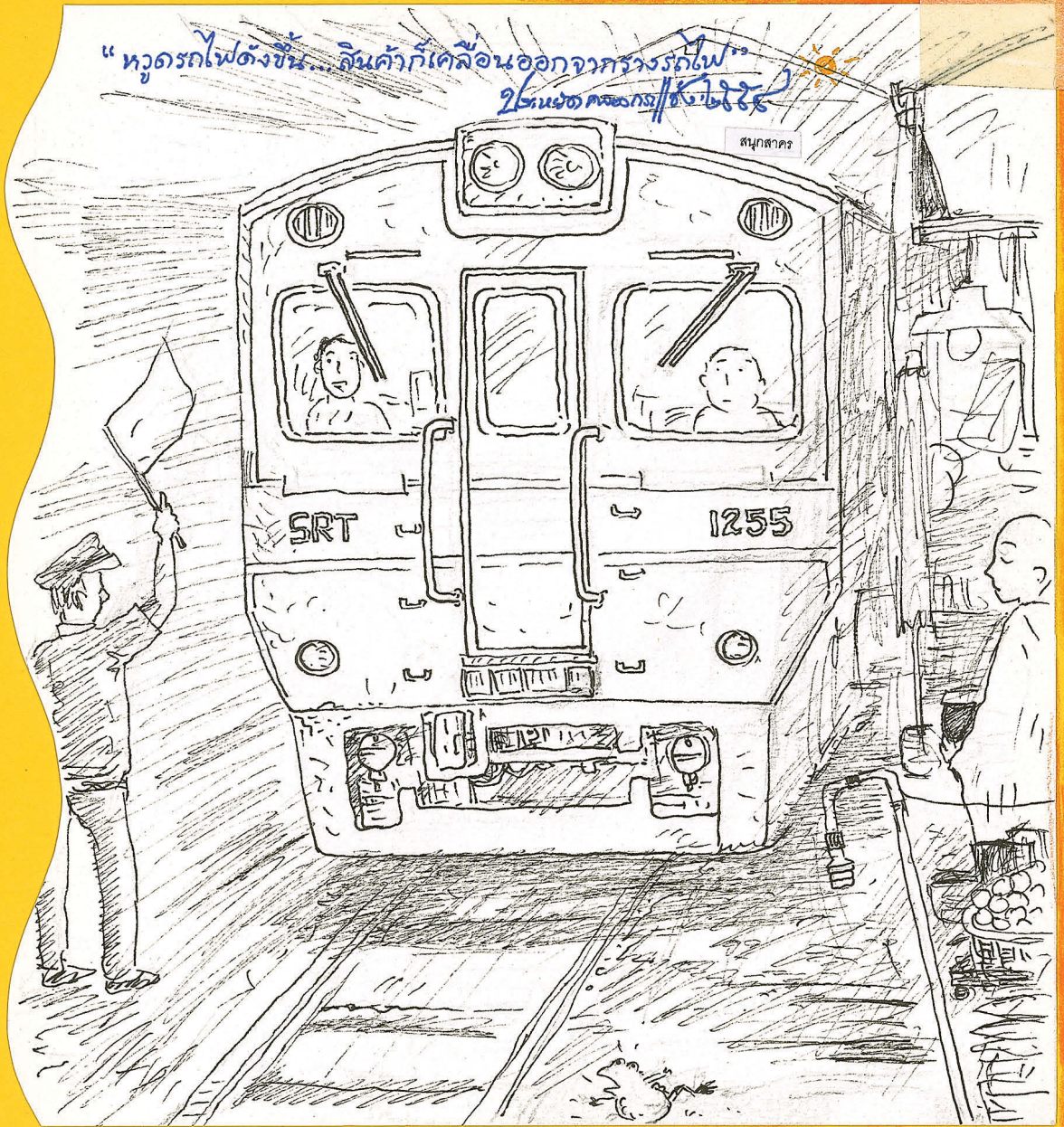
ประจักษ์ วัฒนศิริ/รัก
วันดี

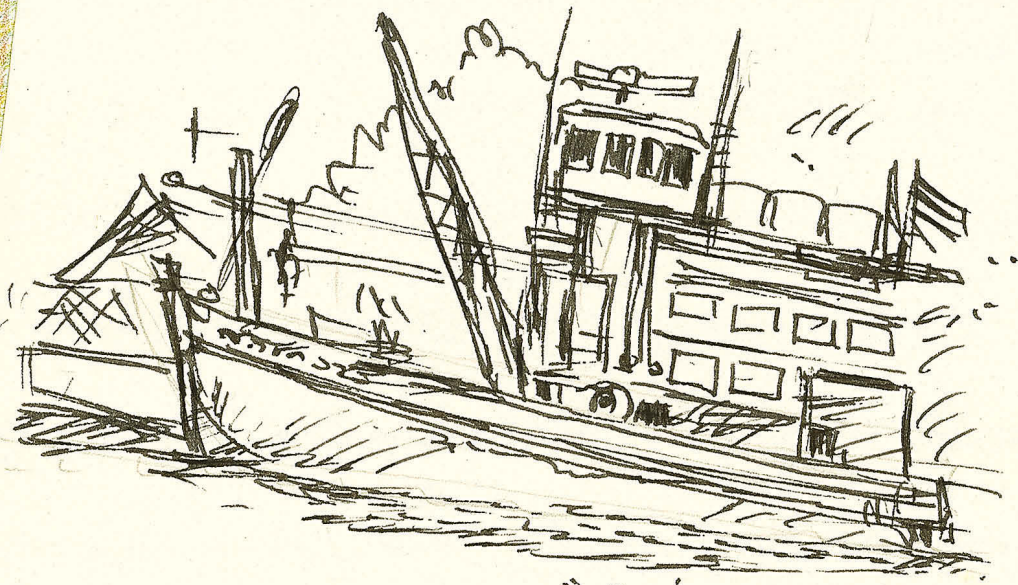
ขณะที่ครอบครัวคุณประหยัด
เดินตลาดอย่างเพลิดเพลิน

“ปึน...ปึน” เสียงหวูดรถไฟดังมาแต่ไกล

“หยุดรถไฟตรงนี้... สินค้าก็เคลื่อนออกจากรางรถไฟ”
2 ในเขต ศพ.ภ.ร. // ๒๖/๖/๕๕

ทันใดนั้น...
กุ่มหอยปูปลา ผักผลไม้เรียงราย
ถูกยกและย้ายหายจากรางรถไฟอย่างน่าอัศจรรย์

"เรือที่ทำฉลาม"
2/10/13 ภาวธรรม/8
6/13

คุณประหยัดตระเวนวาดรูปอย่างสนุกสนาน
ในขณะที่เด็ก ๆ เริ่มหน้าหงิก
เพราะยังไม่ได้เล่นสนุก

"น้องนางดาวแข็ง"
วาดโดยคุณประนัยต์
*ตลาดมณฑลไชย ๒๕๕๘

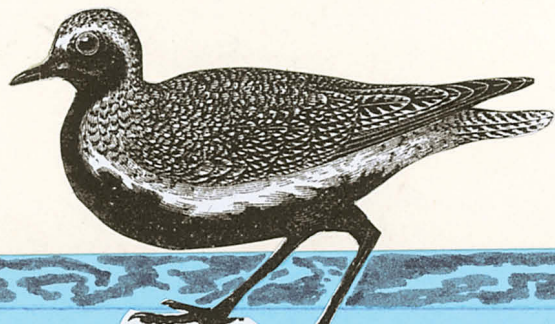

"พี่โตแมงกาน้ำแข็ง"
วาดโดยคุณประนัยต์
*ตลาดมณฑลไชย ๒๕๕๘

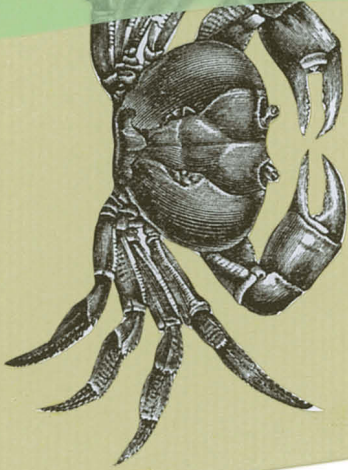
"อยากตุโลมาจ้งเลย" น้องนางดาวเริ่มบ่น
"อยากไปป่าชายเลน" พี่โตแมงก็บ่น

คุณประหยัดขับรถไปทางนาเกลือ
ไปหมู่บ้านชาวประมง
เด็ก ๆ เริ่มตื่นเต้นเพราะเห็นนกแปลกตา

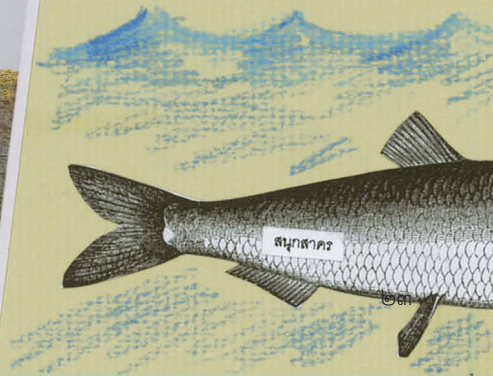

ริมทะเลป่าชายเลน
พี่โตแมงลุยเลนซ้อนปลาจับปู
น้องหางดาวได้ดูโลมาสมใจ

รหัสความสุขของครอบครัวคุณประหยัด

บัตรสมาชิก
ชื่อสมาชิก: ถึง ปลายแถวทาง
จำนวนเงิน: 12.00 16.80
หมายเลข: H 8320 7934 9 TH

ดู

เล่น

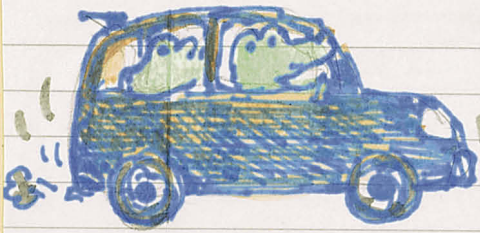
กิน

วาด

ลองถอดรหัสคำนี้
ดู เล่น กิน วาด แล้วได้อะไร

น้องนางดาวถามคุณประหยัดว่า
“จะกลับบ้านแล้วหรือ...พ่อ”
คุณประหยัดตอบว่า
“ยังไม่กลับ เตียวพ่อพาไปกระท่อมแบนก่อน”
“อะไรนะ พ่อ กระท่อมบาน”
น้องนางดาวอย่างงงๆ
คุณประหยัดตอบ
“อ้อเอากระท่อมแบนไม่ใช่กระท่อมบาน”
คุณนายน้อยหน้าช่วยเสริมว่า
“ที่นี่มีหมู่บ้านทำเครื่องเบญจรงค์สวยมาก”
“อ้อ...กระท่อมแบนกับบานจรงค์”
“ไม่ใช่บานจรงค์...เบญจรงค์ต่างหาก”
พี่โตแมงออตไม่ไหวต้องช่วยแก้คำให้

ศูนย์รวมของชุมชน สมุทรสาคร ท่าพระอินทร์ลุ่มลุ่มขุดขุด

ณ บ้านดอนไถ่ดี

คุณประหยัดมีเพื่อนเก่า
เป็นช่างทำเครื่องเบญจรงค์
คุณประหยัดทักทายคุณจรัส
เจ้าของร้านแดงเบญจรงค์
พี่โตแมง น้องนางดาว คุณนายน้อยหน้า
ก็ทักทายคุณจรัสด้วย

นี่
นี่คือ...
คุณจรัส

สมุทรสาคร

๒๕

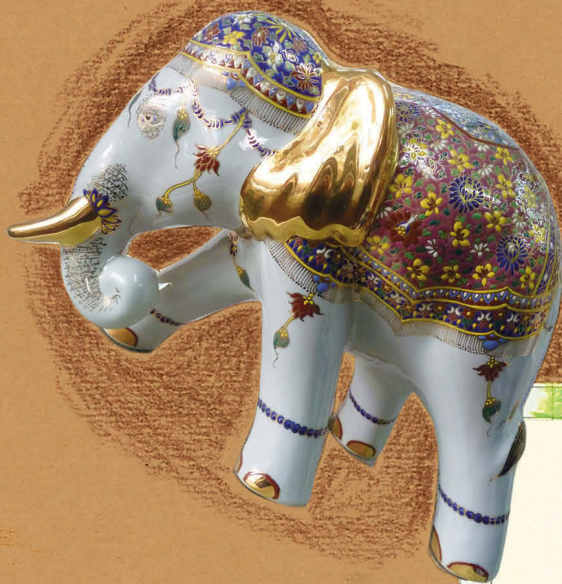
สนุกๆ

น้องนางดาวสดจะงง
เบญจรงค์คือโอไบโหน่นะ

คุณจรัลนำคุณประหยัดและครอบครัว
ดูช่างฝีมือแต่งแต้มเครื่องเบญจรงค์

“สวยจังเลย สวยจังเลย”

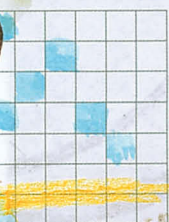
น้องนางดาวชื่นชมเครื่องเบญจรงค์ไม่ขาดปาก

พอสมควรแก่เวลา
คุณประหยัดและครอบครัว
จึงอำลาจากย่านเบญจรงค์

ออกจากย่านเบญจรงค์
ตรงสู่นครปฐม
คุณประหยัดขับรถกินลม
เห็นองค์พระปฐมเจดีย์สูงตระหง่าน

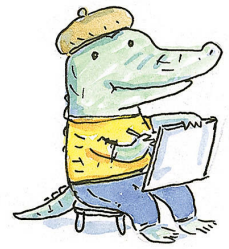

สนุกสาคร...สมุทรสาคร

ครอบครัวของคุณประหยัดกลับมาถึงบ้าน...สนุกดี

เรื่องราวของครอบครัวคุณประหยัดนำเสนอผ่านเรื่องเล่าในรูปแบบบันทึกที่สนุก น่ารัก และเต็มไปด้วยอารมณ์ขันของครอบครัวจะเข้ เนื้อหาในหนังสือแสดงถึงเรื่องราวของสถานที่ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ธรรมชาติ ศิลปะ และธรรมเนียมของท้องถิ่น **‘บันทึกของคุณประหยัดและครอบครัว’** ได้รวบรวมข้อมูลเด่นๆ ของจังหวัดสมุทรสาคร ที่เหมาะสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาไว้ได้ทั้งหมด เริ่มจากคุณประหยัดขึ้นรถจากเมืองส้มโอหวาน เข้าสู่ตัวเมืองสมุทรสาคร สถานที่แรกที่ครอบครัวมาเที่ยวคือ ตลาดสด ที่เต็มไปด้วยอาหารทะเลนานาชนิด ที่ถือเป็นจุดเด่นและจุดท่องเที่ยวแห่งหนึ่งของเมืองสมุทรสาคร โดยเฉพาะยามที่รถไฟแล่นเข้าใกล้ตลาด แผงค้าขายต่างๆ ถูกยกหายไปในพริบตาเดียว จึงเป็นสิ่งที่น่าตื่นตาสำหรับเด็กต่างถิ่นอย่างน้องหางดาวและพีโตแมง

จากนั้นคุณประหยัดก็ขับรถลัดเลาะผ่านนาเกลือ ผ่านหมู่บ้านชาวประมง มุ่งหน้าพาลูกๆ ไปดูโลมาที่ชายทะเล และลูกๆ ของคุณประหยัดได้มีโอกาสเล่นสนุก ดูโลมา ตูนก และสัตว์ทะเลนานาชนิด ในส่วนนี้เองที่เด็กก็จะได้เห็นทุกอย่างเหมือนกันกับที่ตัวละครได้เห็น

จากชายทะเล คุณประหยัดและครอบครัวมุ่งหน้าสู่อำเภอกะทู้ม่วน แหล่งผลิตเครื่องเบญจรงค์ ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งน้องหางดาวได้แสดงความเป็นตัวของตัวเองอีกครั้งคือ การพูดผิดพูดถูก ซึ่งนักเขียนไม่ได้บอกไว้ว่า น้องหางดาวฟังผิด พูดผิดจริงๆ หรือว่าตั้งใจพูดเล่นให้ผิดไปอย่างนั้นเอง เพราะการที่ตัวละครทำที่เป็นพูดผิด (ต่างจากพูดไม่ชัด) เพื่อให้เกิดคำใหม่ นับเป็นลูกเล่นและเสน่ห์อีกอย่างหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ และน่าสังเกตว่า เด็กๆ มักจะชื่นชอบตัวละครที่มีบุคลิกเช่นนี้เสียด้วย

สำหรับภาพประกอบในเล่มนี้ อาจจะถูกแปลกตาไปจากหนังสือสำหรับเด็กที่พบเห็นกันทั่วไป เนื่องจากหนังสือเล่มนี้มีแนวคิดให้เป็นเรื่องราวที่เกิดจากบันทึก ฉะนั้นการนำเสนอภาพจึงมีลักษณะคล้ายการบันทึก มีการวาดภาพ ภาพถ่าย ใช้เทคนิคปะ-ติด และเขียนคำบรรยายด้วยลายมือของนักเขียนเอง เทคนิคการเขียนต้นฉบับด้วยลายมือเช่นนี้ ทำให้หนังสือมีเสน่ห์ชวนอ่าน เพราะเด็กรู้สึกคุ้นเคย และยังช่วยสร้างแรงบันดาลใจแก่เด็กๆ เพื่อให้เขียนเรื่องราว พร้อมทั้งลงมือทำภาพประกอบในแบบเดียวกับในหนังสือ

นอกจากคุณครูจะอ่าน **‘บันทึกคุณประหยัด’** ให้ฟัง และให้เด็กอ่านเองแล้ว การชวนเด็กคุย ชวนเล่าเรื่อง หรือชวนแต่งเรื่องแบบเดียวกับคุณประหยัด ก็เป็นกิจกรรมที่น่าสนุก และเป็นประโยชน์แก่เด็ก เนื่องจากเนื้อหา และเรื่องราวในหนังสือเล่มนี้ เป็นเรื่อง que เด็กอ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย วิเคราะห์เนื้อหาเองได้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ สามารถเขียนบันทึกเรื่อง และบันทึกตามอย่างคุณประหยัดได้แล้ว

คุณครูอาจจะตั้งใจให้เด็กๆ ว่า ขอให้เด็กบันทึกถึงสถานที่ที่เคยไปเที่ยว และรู้สึกชอบมากที่สุดมา ๑ แห่ง วิธีการเขียนคือ เขียนเล่าด้วยประโยคสั้นๆ ว่า สถานที่นั้นคือที่ไหน อยู่จังหวัดอะไร (คั้นหารูปจากอินเทอร์เน็ต หรือนิตยสารเก่าๆ มาติดประกอบด้วย) เดินทางไปอย่างไร (ใช้ภาพถ่ายหรือภาพถ่ายประกอบ) ไปกับใคร และได้อะไรบ้าง เมื่อเด็กสนุกกับการเขียนเล่าเรื่อง และสามารถทำงานบันทึกที่มีชีวิตชีวาขึ้นแรกสำเร็จแล้ว เด็กก็จะเกิดแรงบันดาลใจในการบันทึกเรื่องราวที่ยาวขึ้น เสาะแสวงหาข้อมูล และภาพต่างๆ มาตกแต่งเพิ่มเติม เพราะเมื่อเด็กๆ ได้ทำงานวิชาการด้วยความสนุก ย่อมเกิดประโยชน์ และยังเด็กรู้สึกสนุกกับงานมากเท่าไร ก็ยิ่งอยากทำงานนั้นมากขึ้นอีก กิจกรรมการเรียนรู้นี้จะช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การค้นคว้า และการทำงานศิลปะให้แก่เด็กได้เป็นอย่างดี

ประวัติผู้วาด ชวน วิสาสะ

เป็นครูด้านวรรณกรรมและหนังสือสำหรับเด็ก

แก่ลูกศิษย์และผู้สนใจมาตลอด ๒๐ ปี

มีประสบการณ์การทำงานด้านหนังสือภาพสำหรับเด็กมากกว่า ๓๐ ปี

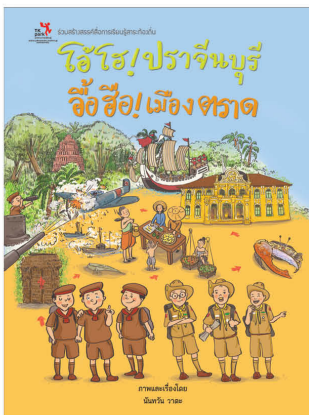
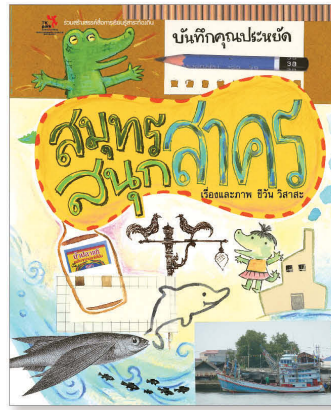
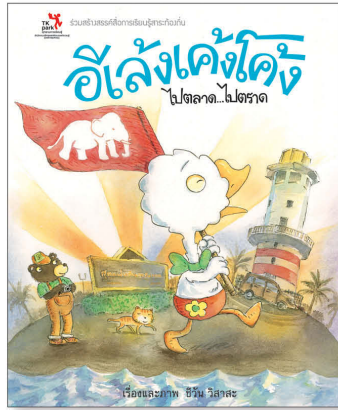
มีผลงานได้รับการยอมรับมากมาย อาทิ

คุณตาหนวดยาว คุณฟองนักแปร่งฟัน ชุดอีเล้งเค้งโค้ง ระฆังเบิกบาน

นิง เจียบ เจียบ อยากรเหมือนแม่ มดสิบตัว ดิ่ง ดิ่ง ฯลฯ

ปัจจุบัน พำนักอยู่ที่จังหวัดนครปฐม

สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ทั้ง ๗ เล่ม

เรื่องราวของครอบครัว **“คุณประหยัด”** นำเสนอผ่านเรื่องเล่าในรูปแบบบันทึกที่สนุก น่ารัก และเต็มไปด้วยอารมณ์ขันของครอบครัวจระเข้ เนื้อหาในหนังสือแสดงถึงเรื่องราวของสถานที่ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ธรรมชาติ ศิลปะ และธรรมเนียมของท้องถิ่น อีกทั้งยังมีลูกเล่นทางภาษาที่ชวนให้อ่านสนุก ตัวละครแต่ละตัวสามารถแสดงความเป็นตัวของตัวเองอย่างชัดเจน โดยมีต้องอาศัยคำบรรยายยืดยาว

เนื้อหาทั้งหมดในหนังสือ **“บันทึกคุณประหยัด” ตอน สมุทรสาคร สุกสาคร** เขียนครอบคลุม ความเป็นเมืองสมุทรสาครไว้ได้ทั้งหมด นักเขียนสามารถดึงเอาจุดเด่นของจังหวัดมาบรรจุอยู่ในหนังสือ ด้วยความยาวเพียง ๓๒ หน้าเท่านั้น ถือเป็นความสามารถที่โดดเด่น ก่อปรด้วยประสบการณ์อันยาวนานของนักเขียน